

Vergaderjaar 2023–2024

36 350 XVII

Wijziging van de begrotingsstaat van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII) voor het jaar 2023 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

A

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 10 oktober 2023

De leden van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking¹ hebben kennisgenomen van het wetsvoorstel Wijziging begrotingsstaat Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking 2023 (Voorjaarsnota).²

Naar aanleiding hiervan is op 27 september 2023 een brief gestuurd aan de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.

De Minister heeft op 9 oktober 2023 gereageerd.

De commissie brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking,
Van Luijk

¹ Samenstelling:

Oplaat (BBB), Croll (BBB), Marquart Scholtz (BBB), Goossen (BBB), Van Gasteren (BBB), Karimi (GroenLinks-PvdA), Roovers (GroenLinks-PvdA), Crone (GroenLinks-PvdA), Martens (GroenLinks-PvdA), Thijssen (GroenLinks-PvdA), Petersen (VVD) (*voorzitter*), Vogels (VVD), Van Ballekom (VVD), Van Toorenburg (CDA), Prins (CDA), Belhirsch (D66), Moonen (D66), Faber-Van de Klashorst (PVV), Koffeman (PvdD), Van Bijsterveld (Ja21), Van Apeldoorn (SP), Huizinga-Heringa (CU) (*1^e ondervoorzitter*), Dessing (FVD) (*2^e ondervoorzitter*), Van Dijk (SGP), Hartog (Volt), Van Rooijen (50PLUS), Van der Goot(OPNL).

² 36 350 XVII.

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR BUITENLANDSE ZAKEN, DEFENSIE EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Aan de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

Den Haag, 27 september 2023

De leden van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking (BDO) hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel Wijziging begrotingsstaat Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking 2023 (Voorjaarsnota).³

Kort vóór het zomerreces besloot de commissie op 26 september 2023 inbreng te leveren voor het verslag. Tijdens de commissievergadering van 26 september heeft de commissie geconstateerd dat het door de Tweede Kamer verzochte artikelsgewijze overzicht van de aangekondigde bezuinigingen op de begroting van BHOS, als onderdeel is opgenomen bij de incidentele suppletoire begroting 2023 (wijziging samenhangende met Miljoenennota)⁴ en niet als aparte brief naar de Tweede Kamer is gestuurd. Dit laatste had de commissie wel verwacht, gezien ook de samenhang met de bij de Eerste Kamer aanhangige Voorjaarsnota. Om die reden verzoeken deze leden u om het artikelsgewijze overzicht van de aangekondigde bezuinigingen op de begroting van BHOS per brief aan de commissie BDO te doen toekomen, zodat de leden dit kunnen betrekken bij de behandeling van de Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking 2023 (Voorjaarsnota).

Zij verzoeken u deze informatie uiterlijk vrijdag 6 oktober 2023 aan de Kamer te doen toekomen.

Daarnaast vragen de leden van de commissie BDO of u kunt reflecteren, zo nodig met uw collega van Financiën, op het feit dat de incidentele suppletoire begroting 2023 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) nog niet door de Eerste Kamer is aanvaard, terwijl de incidentele suppletoire begroting 2023 (wijziging samenhangende met Miljoenennota) al wel bij de Tweede Kamer is ingediend, en waarbij in het kader van het budgetrecht geen voorbehoud is gemaakt met betrekking tot dit feit.

Weliswaar speelt hier de nieuwe werkwijze een rol, waarin de extra suppletoire begrotingen bij de Miljoenennota gebundeld aan het parlement worden voorgelegd, maar de leden van de commissie zouden graag willen vernemen hoe de regering tegen de samenloop aankijkt.

De voorzitter van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking,
Koen Petersen

³ 36 350 XVII.

⁴ 36 435 XVII.

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 oktober 2023

Op 27 september jl. heeft u vragen gesteld over de Wijziging van de begrotingsstaat Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. U vraagt daarin om het artikelsgewijze overzicht van de aangekondigde bezuinigingen op de begroting van BHOS. Ik heb daartoe de memorie van toelichting van de Suppletoire begroting 2023 Prinsjesdag van BHOS bijgevoegd. Het is daarbij belangrijk te realiseren dat de voorgenomen bezuinigingen zoals daarin beschreven niet gelijk zijn aan de mutaties die met de Eerste suppletoire begroting 2023 aan u voorgelegd worden. De Eerste suppletoire begroting van BHOS, nu voorliggend ter autorisatie, bevat een technische pro-rata verdeling van de ombuigingen over alle artikelen en daarin is toegezegd de verwerking van deze bijstellingen op artikelonderdeelniveau uiterlijk op Prinsjesdag 2023 aan de Kamer te melden. Met de Suppletoire begroting 2023 Prinsjesdag van BHOS, die momenteel voorligt in de Tweede Kamer, worden de bezuinigingen inhoudelijk over de artikelen verdeeld zoals in de bijlage beschreven.

De Suppletoire begroting Prinsjesdag is een nieuw element in de begrotingscyclus, waarbij gelijktijdig met de ontwerpbegrotingen voor 2024 en met de Miljoenennota, ook een suppletoire begroting ter autorisatie van het lopende jaar aangeboden wordt aan het parlement. Hiermee komt de regering tegemoet aan de toezegging aan het Tweede Kamerlid Van der Lee in het verantwoordingsdebat van 9 juni 2022 om op meerdere momenten in het begrotingsjaar integrale begrotingsaanpassingen te doen naast de huidige twee wettelijke momenten, te weten de eerste en tweede suppletoire begrotingen. Dit heeft de Minister van Financiën aangekondigd in haar brief van 19 december 2022.⁵ Dit extra begrotingsmoment bevordert het budgetrecht van het parlement, omdat dit haar de mogelijkheid geeft om vaker gedurende het lopende jaar aanpassingen in de begroting te doen, en het bevordert het handelingsperspectief van departementen, die sneller dan voorheen op rechtmatige wijze kunnen beschikken over geautoriseerde budgetten voor het lopende begrotingsjaar.

Na behandeling door de Tweede Kamer zal deze Suppletoire begroting Prinsjesdag aan de Eerste Kamer voorgelegd worden.

De samenloop met de Eerste suppletoire begroting 2023 is daarmee ook nieuw. Aangezien de Eerste suppletoire begroting BHOS reeds is aangenomen door de Tweede Kamer, was het niet mogelijk om in plaats van deze suppletoire begroting Prinsjesdag een nota van wijziging van de Eerste suppletoire begroting 2023 te sturen. Om te voldoen aan de motie van Tweede Kamerleden Van der Graaf/Hammelburg⁶ en de toezegging aan Tweede Kamerlid Thijssen⁷ om op Prinsjesdag per (sub)begrotingsartikel inzichtelijk te maken wat de gevolgen zijn van de bezuiniging, heeft het Kabinet een Suppletoire begroting 2023 Prinsjesdag verstuurd.

Mocht de Eerste Kamer niet instemmen met de Eerste suppletoire begroting 2023 van BHOS, dan zal de stand Begroting 2023 de laatst geautoriseerde begrotingsstand blijven. Het kabinet kan er dan voor

⁵ Kamerstuk 31 865, nr. 220.

⁶ Motie 36 350 XVII nr. 7.

⁷ TZ202305-088.

kiezen om de Suppletoire begroting 2023 Prinsjesdag van BHOS aan te passen door middel van een nota van wijziging, waarin een nieuwe beginstand en nieuwe mutaties opgenomen kunnen worden.

Binnenkort zal de Minister van Financiën u de evaluatie van de Comptabiliteitswet 2016 doen toekomen. Daarin en in de daaropvolgende hoofdlijnenbrief zal ook op het begrotingsproces gereflecteerd worden.

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
E.N.A.J. Schreinemacher